

Donna Sutri

Katekismus,

Chf

3174

Waste Oppus.

N J B A | 1743

Ben Samuel Lorenz Frölich.

Gummala kumme Kästu.

Eesmänne Käst.

Sinnul ei peä mitte muud
Gummalid ollema minno een.

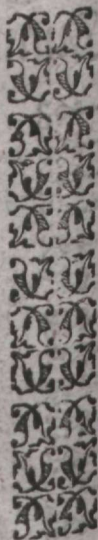

Ues se om?

Meije veäme Gummalat ille lige Ussa pelgämä ar-
mastama niik ustma, ehk temmä päle lootma.

2
Toine Käsk.

Siuna ei peä mitte Jssanda/
omma Jummalä Rimme kur-
jaste pruukma ; sest Jummal ei
tabha seddä mitte nuhtlematta
jättä / ke temmä Rimme kurjaste
prugip.

Äles se om?

Meije peäme Jummalat pelgämä nink armastama,
et meite temmä Rimme man ei wannu, ei neä, ei noiso, ei
wölsi, ei ka pettä; enge peäme seddä fige Häddä sissen
oppi heikama, pallema, litmä nink tännämä.

Kolmas Käsk.

Sinna peät pühä Päivä
pühendamä.

Mes se om?

Meije peäme Jummalat pelgämä nink armastama,
et meije Zuttust nink temmä Sinna ärrä ei pölle, enge
peäme seddä pühästä piddämä, hääl melet kuulma nink
opma,

3
Neljäs Käsi.

Sinna peät omma Essä nink
omma Emmä aurostama / et
sinno Kässi häste käüp / nink sinna
katwa ellät Ma pääl.

Mes se om?

Meije peäme Jummalat pelgämä nink armastama,
et meije omme Wannambid nink Essandid ärrä ei yölle,
ei la rohhasa; enge peäme neid aurostama, neid or-
jama, neide Sönnä wötma, nink neid armsas nink
ausas piddämä.

Wijes Käst.

Sinna ei peä mitte ärrä-
tapma.

Mes se om?

Meije peäme Gummalat pelgämä nink armastama,
ei meije omma Lähembä Zhhulle ütteke Kabio eht
Wikka ei te, enge peäme teddä awwitama nink eddesi
saatma fige Zhholikko Häddä sissen.

4
Kues Käst.

Sinna ei peä mitte Abbi-Ello
rifma.

Mes se om?

Meise peäme Jummalat velgämä nink armastama,
et meie puhtaste nink auvaste elläme Sönnu nink Teg'
gode sissen, nink et eggäüts omma Abbilaast peäp au'
mastama nink auvustama.

Eäit!

Saitsmes Käst.

Sinna ei peä mitte swarras-
tama.

Mes se om?

Meiße peäme Nummalat pelgämä nink armastama,
et meiße omma Lähhembä Rahha ehk Hääd ei wotta,
ehk lawwala lauba ehk Ostimiffega henne Kätte ei sada,
enge peäme teddä arowitama, temmä Hääd nink Pätois-
tust laswatada nink hoita.

5
Kattelas Käsk.

Sinna ei peä mitte karmwalat
Lummistust andma omma Läh-
hembä wastta.

Mes se om?

Meiße peäme Lummalat pelgämä nink armastama,
ei meiße omma Lähhembä päle karmwalat Kumbel ei
wõlfi, teddä ei vettä, Keeld temmä päle ei vessä, ehl
kurja Rõnnet ei tõsta: enge meiße peäme teddä wabban-
dama, Hääd temmäst pasatama, nink kiz Ufsja hä pole
Läänmä.

Uttesäs Käsk.

Sinna ei peä mitte himinusta-
ma omma Lähhembätse Kotta.

Mes se om?

Meije peäme Zummalat pelgämä ninl armastama,
et meije Karwalussessa omma Lähhembä Perrändust
ehk Maija hennelle ei pürowä, ei ka üttele Digusse
Lähhe al henne lätte ei sada; enge peäme, teddä
arwitama, et temmä seddä moiß piddädä, ninl se
mannu jäädä.

Kunnes Käst.

Sinna ei peä mitte himmusta-
 ma / omma Lähhembä Naist /
 Sullast / Näütsikut / Zöbrast ehk
 kif / mes temmä perrält om.

Mes se om?

Meije peäme Sunmalat velgämä nink armastama,
 et meije omma Lähhembä Naist, Perret ehk Zöbrast
 henne pole ei lissu, ehk temmäst ärrä ei sada, enge peäme
 neid mannissema, et neimmä jäwä nink tewä, mes neile
 sünnis.

Mes üttelep niind Jummal kigiſt-neiſt-
ſinatſiſt Käſſuſt?

Temmä üttelep nida : Minna ſe Iſ-
ſand ſinno Jummal / olle ütſ
wäkkew wihhane Jummal /
ſe neide päle / kumma minno
wihkawa Wannambide Pattu
Koddo otſip Laſtepäle / kolman-
da niink neljäändä Pölwe ſiſſe. Ent
neile / kumma minno armastawa
niink minno Käſku piddawä / te
minna Hääd / ammak tuhhandä
Pölwe ſiſſe.

Mes ſe om?

Jummal ähwärdäp nuhhelda like, kumma neide
ſinaste Käſku ülle aſtwa ; Seperräſt peäme temmä
Wihha pelgämä, niink ei peä mitte niſugauste Käſku
waſta teggemä. Ent temmä tootap Urmo niink li
Hääd kigille, kumma temmä Käſku piddawä. Se-
perräſt peäme teddä la armastama, temmä päle
lootma, niink hääl Melel temmä Käſſude perrä teg-
gemä.

Pühhä

7
Wubba Kristi-Hse.
Eddimanne Tuf, Lomissest.

Minna ussu Jummalala se Isä /
kigewäggewä Taitwa nink Mea
Loja sisse.

Mes se om?

Minna ussu, et Jummal minno kile Lodu. Assuka om
lonu, mulle andnu Jhho nink Henge, Silmi, Kõewu nink
kik Lu-luikmissi, Meest nink Moustust, nink meel illes
peap: päle se, Meirid nink Kängi, Sõli nink Joki, Maja
nink Kotta, Maist nink Last, Põlho, Lõprid nink kik
Hääd, kige Jhho nink Ello Tawwistusse nink Pätoituf-
sega rikkalikkust nink eggapäitwä õnnistap, kige Häddä
eest kaitfap nink kige Kurta eest hoisap nink paimendap;
nink seddä teep temmä kik selgest issalikkust Armust nink
Hel.

Helduffest, ilma minno Arräteemisse nink Tötä. Se
fige eest olle minna jälle mölgo teddä tännädä nink littä,
orsata nink kuulda. Se om töttelikult töisi.

Töine Tük, Arrälunnastamissest.

Nink minna ussu JEsusse Kris-
tusse, temmä aino Poja / meie J-
sanda sisse / ke om sadu pühhäst
Waimust / Ilmale tulnu Mariasti
puhtast Junkrust / kannatanu
Pontsiusse Pilatusse al / Kristi päle
podu / ärräfolu nink mahha mat-
tetu / alla lännu Pörgo-Hauda /
fol

kolmandal Päiwäl jälle üllestõs-
nu Kooljist/ ülle slännu Zaiwattel/
istup Jummalal / se figewäggewä
Jssä hää Kael säält saap temmä
jälle tullemal / sundma Ellawid
nink Koolhid.

Mes se om?

Minna ussu, et JEsus Kristus, tõttelik Jummal J-
säst iggawest sundnu, nink ka tõttelik Innimine, Jum-
krust Mariast sundnu, om minno Jssand, ke minno är-
räkaddonu nink äräsunnitu Innimist om lunnastanu/
äräsõnu nink woitnu figest Pattust, Surmast nink
Kurrati Wäest, eimitte kulla ehk Höppega; enge omma
pühhä kalli Berre, uink omma sütä Kannatusse nink
Surмага, et minna temmä omma peä ollema, mit
temmä Rikkussen temmä al ellämä nink tedda orjama
iggawetsen Digussen, Waggaußen nink Unsussen, õtse
nida kui temmä om üllestõsnu Surmast, elläp nink wal-
litsep iggawest, Se om tõttelikult toisi.

Kolmas Tük, Pühhäändämissest.

Minna ussu pühhä Waimo sisse/
ütte pühhä kristlikko Kerkut/ Püh-
hide Ossaust / Pattu Andisand-
mist / Lihha üllestõsemist / nink
ütte

Me se om ?

Minna ussu, et minna ei woi mitte, ommast Melest
 ehk Wäest, Jesusse Kristusse, minno Issanda sisse usku,
 ehk temmä mannu tulla, enge pühhä Waim om minno
 läbbi Armo. Oppusse kutsnu omme Andidega walgusta-
 nu, digen Ussan pühhändanu nink ülles piddanu, ötse
 nida kui temmä sedda foggona kristlikko Koggodust Ma-
 pääl kutsup, foggup, walgustap, pühhändap nink Je-
 susse Kristusse man peap digen ainun Ussun Rumman
 kristlikkun Koggodussen temmä mulle nink kigille Ustille
 eggawäiwä kük Pattu rikkalikult andis annap, nink
 wiimsel Väiwäl minno nink kük Koolid saap ülles ärrä-
 lämä, nink mulle kike Ustidega Kristusse sissen ütte igga-
 west Eulo andma. Se om töttelikult wiisi.

B

Pühhä

9
Bühhä Jssa = Meije
Palwus.

Meije Jssá / fe sinna ollet Lai
swan.

Alles se om?

Gummal tabhap meid sega hálitseda, et meije peáme
ustma, teddá meije armsat Essá ollewat, nink meid tem-
mä bige Latsi, et meije julgeste nink fige Lotussega teddá
peáme pallega, kui arma Latsi omma armsat Essá pal-
lewa.

Reddi

Æddimanne Palwe?

Pühhändetus sago sinno Nimmi.

Mes se om?

Zummala Nimmi om kül hennesest essi pühhä ent
meije palleme sensinatsen Palwen, et temmä ka meije
man pühhäs saas.

Kuis se sünnip?

Kui Zummala Söonna selgede nink puhaste oppete-
tas, nink meije ka pühhälikkult kui Zummala Latse se
perrä elläme. Seddä arwita meid, armas Essä Tai-
wan. Ent leä töisite oppetap nink elläp, kui Zummala
Söonna oppetap, se ei pühhendä mitte meije seän Zum-
mala Nimme. Se eest hoija meid, armas taiwane
Issä,

70
Töine Palwe?

Sinno Rikkus tulgo.

Mes se om?

Zummala Rikkus tulley käl ilma meije Palweta temmä
mäil effi; Ent meije palleme sensinatsen Palwen, et se ka
meije mannu tulles.

Kuis se sunnip?

Kui tairwane Issä meile omma pühkä Waimo an-
nay, et meise temmä pühkä Sönnä läbbi temmä Armo
ussame, nint Zummalikult elläme sin ajalil kull nint
sääl iggawes.

Kol-

Rolmas Palwe?

Sinno Tahtminne sündko / kui
Taitwan nida ka Ma pääal.

Mes se om?

Jummala hä, armolik Tahtminne sünnip käl ilma
meije Palweta; Ent meije palleme sensinatsen Pal-
wen, et temma ka meije man sünnis.

Kuis se sünnip?

Kui Jummal käl kurja Noutwo nink Tahtmist är-
rähäctap, nink keläp ärrä seddä, mes meid ei tahha lasse
Jummala Nimme pühhäändädä, nink temmä Mikust
tulla; Kui om/ Kurrati, se Ilma nink meije Libha Taht-
minne; Enge kinnitap nink peap meid kangede omman
Sönnan nink Ussun, meije Otsani. Se om temmä
armolinne nink hä Tahtminne.

71
 Melläs Palwe?
 Meije päiwälikko Leibä anna
 meile täämbä.

Mes se om?

Zummal annap päiwälikko Leibä Pa käl ilma meije
 Walweta kigille kuryele Jnnimistile; Ent meije palleme
 seninatfen Palwen, et temmä meid seddä lassesh tutta,
 nink Tennoga meije päiwälikko Leibä wasia wötta.

Mes om päiwälik Leib.

Kik mes Jhho Toitusselle nink üllespidämissele tar-
 wis om, kui Göök, Zook, Keltwa, Kängitse Hone nink
 Maja, Böld, Töpra, Rahha, Hä, wagga Abbikaaf,
 wa Latse, wagga Perre, wa nink ussutawa üllemhä, hä
 Wallitus, hä Jlm, Rahho, Termus, Karrisus, Auw,
 hä Söbra, ussutawa Kullälisse, nink muido nisuggust.

Wijes

Anna meile andis̄ meije Süda,
nida kui meije andis̄ anname om-
mille Sündleisille.

Wes se om?

Meise palleme sensinatsen Paltwen, et se Issä Taiwan
es tahhaß mitte meije Pattu päle kaeda, ei ka neide per-
räst meije Pallemist meile teeldä, sest meije ei olle mitte se
wäärt, mes meise palleme, ei olle ka seddä mitte ärrä
tenu, enge temmä tahhaß meile kii selgesti Armust anda,
sest meije teme eaggapäiwä palso Pattu, nink tenime sel-
get Nuhtlust: Sis tahhame meije ka käl jälle Süddä,
mest andis̄ anda, nink hääle Welele Hääd tettä neile,
tumma meise wasta patwa.

12
Rues Palwe?
Nink árrásaatto meid mitte
Kiusatusse sisse.

Mes se om?

Zummal ei Kiusa kíl reddáke, ent meije valleme sensinatsen Palwen, et meid Zummal tabhaß hoita nink úlle spiddáda, et meid Kurrat, Jlm nink meije Lihha árrá ei pettä ei ka hukkota, Umb Ussu, Latte Mötte nink mu sure Háü nink Pattu sisse; Nink ehl meid sega veaß kiusatama, et meije siski woiffime árráwáárdá, nink Woimust sada.

Säitsmes Palwe?
Enge päästä meid ärrä Kurjast.

Mes se om?

Meije palleme seusinatšen Palwen, kui ütte puhhuga,
et meid se Jssa Tairwan ligesuggutsest Jhho-nink Hen-
ge, Hä-nink Auroo kurjast tahhaß ärräpäästä, nink wi-
mate, kui meije Sunnikenne tulley, meile ütte õnsat Otša
anda, nink Armoga sešinatsest Häddä-Orrust henne
mannu Tairwatte wotta. Amen.

Mes om AMEN.

Et minna peä kindmä ollema, et nisuggutse Palwe
omma sel Jssal Tairwan wastawõtlikko nink kuultu sešt
temmä om meid essi kästnu nidade pallelda, nink tomo-
tanu meid kuulda. Amen, amen, Ja, ja. Nidä peap
sündimä.

73
Pühhä Kristmisse Saakrament.

Lesmält. Mes om Kristminne?

Kristminne ei olle mitte pallas Wessi, enge om Wessi, Jummalä Kässun säetu, nink Jummalä Sönnaga ühendetu.

Kumbes sis om nisuggune Jummalä Sönnä.

Kui meije Jssand Kristus ütley Matteusse Ramatun wimätsen Pätükkin: Minge nink tekke Jüngriß kii Paggand / neld risten Jummalä se Jssa / nink Poja / nink pühhä Waimo Nimmel.

Töiselt: Mes annap ehk sadap Kristminne?

Temma sadap Pattu Andisandmist, pästäv ärrä Surmast nink Kurratist, nink annap iggawest Dnnistust figille, kumma seddä uskwa, kui Jummalä Sönnä nink Toetus ütley.

Kumb es sesamma Jummalä Sönnä nink Toetus om?

Kui meije Jssand Kristus ütley Markusse Ramatun wimät

wimätsen Pätükkin: Keä ussup nink ristitäs / se
saap önsas sama / ent keä ei ussu / se saap ärrä-
sunnitus.

**Kolmandelt. Kuis Wessi ni suri Aiju
woip teträ?**

Wessi ei te seddä töttelikult mitte, enge Jummalä
Sönnä, kumb se Wegä nink se We man om, nink Ust,
kumb Jummalä Sönnä Been ussup. Sest ilma
Jummalä Sönnä om Wessi paljas Wessi, nink ei
olle mitte Ristminne; Ent Jummalä Sönnä om se
üts Ristminne, se om üts armo täüs Ello Wessi, nink
Wassse-Sündmisse Bihtminne, pühhän Waimuu;
Nida kui pühhän Pawel ütley, Titusse Kamatun Kol-
manden Pätükkin: Lääbbi Pühhän Waimo Jällesunnit-
ämisse nink Wasssetegemisse Bihtmisse, kumba tem-
mä rikkalikult meije äle om wäljälä kallanu, lääbbi Je-
susse Kristusse meije Önnisteggijälä, et meisse temmä Ar-
must öigesh tettu, iggawetse Ello Perrändäjij saasse Lo-
tusse perrä. Se om töttelik Sönnä.

**Neljändelt Mes sis nüüd nisuggune Wessi Rist-
minne tähhendäp?**

Temmä tähhendäp, et wannä Adam peäp meije sis-
sen lääbbi eggäpäiwätse Rahhittsemisse nink Pattust-
Käänmisse ärräuppotetama, nink ärräkoolma lige Pat-
tu nink kuisa Himmuga, nink peäp eggäpäiwälä jälle ette-
tullemä nink lülestousma wastine Junniminne, se Sigus-
sen nink Puhtussen Jummalä een iggawesh elläp.

Run es se kirjoret om?

Pühhän Pawel Romal 6. ütley: Meije olleme Kris-
tussoga mahhamattetu lääbbi Ristmisse Surma sisse,
ötse kui Kristus om ülles ärrätetu Kooljist, lääbbi Essä
Anrustusse, nida peäme ka meisse wastisen Elun
täimä.

Pühhän

Pühhä Altari Saakrament.

Mes om Altari Saakrament?

Se om meije **JESANDA JESUSSE**
KRISTUSSE töttelik töisine Jhho nink Berri,
Leiwä nink Wina al, meile Kristi. Rahwale sirowä nink
jumwa Kristussest essi säetu.

Kun es se kirjotet om?

Mida kirjotawa pühhä Ewangelisti, Matteus, Mar-
kus, Lukas, nink Pühhä Apostel Pavel:

Meije Jssand **JESUS** Kristus / sel Döl / kui
temmä ärrä anti / sis wöt temmä Leibä / tännäs /
murs nink and ommille Jungriille / nink üttel :
Wötkle / söge / se om minno Jhho / kumb teije
cest antas. Seddä tekke minno Mälletusse.

Selsammal Kombel wöt temmä ka Karri-
fat perräst Ddango-Södm Aiga / tännäs nink
and

and neile / nink üttel: Wotke nink joge lik se sis
sest / festnane Karrik om se wastne Lepping
minno Werren / kumb teije nink mitma eest
árráwaltetas / Pattu Andis andmisses. Seddá
tefke / nisaggede kui teije seddá jode / minno Mál-
letusses.

**Mes arwítap nisuggune Söminne nink
Jominne?**

Seddá náutwá meile nesinatse Sönná: Teije eest
árráantu nink árráwaltetu Pattu Andisand-
misses. Se om: Et meile Saakramendin Pattu
Andisandmist, Ello nink Önnistust neide Sönnu lábbi
antas: Gest kuu Pattu Andisandmist om, sääl om ka
Ello nink Önnistust.

**Kuis ihholik Söminne nink Jominne ni suri
Asju woip tallicada?**

Söminne nink Jominne ei te töttelikult seddá mitte,
enge ne Sönná, kumma sääl saiswa: Teije eest árrá-
antu nink árráwaltetu Pattu Andisandmis-
ses. Kumma Sönná se ihholikko Sömisses nink Jo-
misses man omma kui Pátuk pühän Saakramendin,
nink se neidsammu Sönnu ussup, sel om, mes nemmä
ütterwá nink towotawa, se om, Pattu Andisandminne.

**Kes sis pühä Altari Saakramenti tullulik
kult wastawóttap?**

Vaastima nink ihholikkult hendá walmistama om Pül
kaunis wálsáspiddine Walmistaminne: Ent se om öige-
de ausa nink walmis, se neid Sönnu ussup: Teije eest
árráantu nink árráwaltetu Pattu Andisand-
misses. Ent se neid Sönnu ei ussu, ehk sest kotsie möt-
lep, se om umbuselik, nink ei olle mitte öigede walmistetu.
Gest se Sönná, Teije eest / püwóap selgid usklikku
Süddamid.

Jum.

15
Jummala Rikkusse Wõtme Piddämiffest.

Mes omma Jummala Rikkusse Wõtme?

Jummala Rikkusse Wõtme om se Woimus, kumba meije Issand JEsus Kristus Ma pääal Armo Oppusse Kulutamisse sisse om saadnu, neile Pattatsille, kumma hendä Pattust käändwä, Pattu Andisanda, ent neile, kumma hendä Pattust ei käänä, Pattu kinnitädä; Nida kui Kristusse Sõnna tunnistawa.

Kuis sis Issand Kristus ütlep?

Nida ütlep temmä Jani Ramatun 20. Pätükkin: Utse kui Issä minno om lähätänu, nida lähätä minna teid ka. Wõtke pühhä Waimo, kelle teije Pattu andis annate, neile omma nemmä andis antu, niink kelle teije Pattu kinnitäte, neile omma nemmä kinnitetu.

Minktarbis es nesiarse Wõtme kōlbawa / ehk / mes Tullu es neist om?

Seddä näütwä meile, ne Sõnna: Kelle teije Pattu andis annate / neile omma nemmä andis antu. Se om, et Ustjille Innimistille Kristusse Nimmel Pattu andisandmist, kumba temmä läbbi omma Werre niink Surma neile om saatnu, kulutetas niink kinnitetäs et neide Ust peap kängembas minnemä, neide Süddäme Teedminne kinnitetämä niink waigistatama; Sest Ussu perrä tullep Rahhs Sõäme sisse, kui Pat om andis antu.

Kuis Inniminne woip Pattu andis anda?

Inniminne ei te seddä töttelikust mitte kui Innimino ne hennesest essi, enge Ammeti perräst, Issanda Kristusse Käskmisse päle, nida kui ne Sõnna tunnistawa: Kelle teije Pattu andis annate / neile omma nemmä andis antu; Wõtke pühhä Waimo. Sest öise kui Innimisse Pojal Ma pääal Woimus om, Pattu andis

dis anda, nida om temmá seddásamma Boimust Zuttusse Ammeti sisse sáádnú, kui temmá ütley: Otse kuf Issá minno om láhhátánu/nida láhhátá minna teid ka. Jan. 20, 21. Nink kuf. 10, 16. Ke teid kuf lep / se kulep minno.

Kelles sis peáp andis antama Pattu?

Neile, kumma toisitsen Rahhitsemissen omme Pattu ülles tunnistama, nink ollandikko Ustlikko Soámega Anno nink Rómustamist ZEsusse Kristusse perrást valolewa. Nida kui Issand Kristus Luwallutselle ütley, Matt. 9, 2. Olle ródinsa / Poig / sinno Pattu omma sulle andis antu. Nink Pattu lahhitsojalle Naiselle, kuf. 7, 48. 50. Sinno Pattu olgo Sulle andis antu; Sinno Use om sinno arwistanu; minne árrá Rahhoga.

Kelles sis Pattu peáp kinnitetámá?

Rigille Umbuskjille, nink neile, kumma hendá Pattust ei káná, kumma wallato Rombel Pattu sisse jáwá ellámá, nink kuf Kristlikko Mannitsust árrápölgwa; Nida kui meije Issand ZEsus Kristus oppetap. Matt. 18, 15; Kui sinno Belli sinno waska Pattu teep / sis minne nink nomi teddá henne nink temmá waisjel ütfindá. Kul temmá sinno kulep / sis ollet sinna omma Belle woitnu. Ent kui temmá (sinno) ei kule / sis wötta weel ütte-ehk kas hennega / et kuf Assi saisap katte ehk koline Tunnistajide Suun. Ent kui temmá neid ei kule / sis üttele seddá Roggodusselle; Ent kui temmá ka Roggodust ei kule / sis peá teddá kui Pagganat nink Müüenikko.

Pattalle Käümissest.

Mee se om Pattalle Käüma?

Omme Pattu Zummalalle, nink temmä Assemel
Kerk-Essandalle üllestunnistama.

Mittus tükki es sis Pattale Käümisse man
peäwä ollema?

Kas Tükki I. Et Züniminne peäp omme Pattu ülle-
stunnistama. II. Et temmä seddä Wallale Kulutamist
ehl Andisandmist Kerk-Essandast nida peäp wasiawöi-
ma nink Uskma, öise kui olleß temmä seddä Zummalast
essi kuulnu nink sanu; Et peä mitte katsite mötliema, enge
kindmäste Uskma, Pattu se läbbi ollewat andisantu Zai-
wan Zummala een.

Alärätsid Pattu es sis peäp üllestunnistetama?

Zummala een peäp Züniminne hendä kigist Pattust
süüdlükus tunnistama, ta neist, kumbe meije ei tija nink
ei tunne, nida kui meije Zssa-meije Palwen teme. Ent
Kerk-Essanda een peäme ennege neid Pattu üllestunnis-
tama, kumbe meije tija me, nink omman Sämen iun-
neme.

Kumma es ne Pattu omma?

Siin peät sinna omma Edo-Saisusse päle kaema
Zummala kumme Käsku perrä, weel es sa ollet Essä,
Emma, Poig, Tüttär, Essand, Emmänd, Sullane;
kas sa ei olle olnu, sönnawöilik, usjutaw ehl ussin. Kas
sa kelleke ollet Kurja tennu Sönnu ehl Töga, kas sa ol-
let warrastanu, holeta olnu, middäke hukka saatnu, ehl
kahjo lastnu sündidä.

Ucle, pallem / mulle lähhikesselt / kuirao minna
Pattale Käümissen omme Pattu peä
üllestunnistama?

Nida woit sinna Kerk-Essanda wasta üteldä:

Uwo,

Autvõlik Kerk, Essand, minna palle sinno, sinna tab,
has minno Pattu, ülestunnistamist kuulda, nink Jum-
mala polest neide Andisandmist mulle kolutada.

Minna waine Pattane tunnista üles Jummalasse
nink sinnole, et minna olle rassedaste, Mõtte, Sõnnu
nink Tõga Pattu tennu, nink sega Jummalala Wihha
nink Nuhtlust ärrätenu. Ent minna kahhuse omme
Pattu ligesi Süddämest nink palle neid andis Kristusse
perräst, ke minno Pattu eest om ärrätolu. Minna tab-
ha eddispäide hendä parrandada. Armas Jummal-
anna mulle se tarbis omma pühhä Waimo.

Se päle peäp Kerk Essand üt emä?

Jummal olgo sulle armolik, nink kinnitago sinno
usk. Amen.

Nink weel?

Ras sinna ka ussue/ et minno Andisandminne
ka Jummalala Andisandminne om?

Ja minna ussu.

Sis ütrelge temmä.

Nida kui sinna ussut, nida sündlo sulle; N. minna,
minno Issanda Jesusse Kristusse Kästmissi päle, anna
sulle andis sinno Pattu, Jummalala se Issä Nimmel
Jummalala Poja Nimmel nink Jummalala pühhä Wai-
mo Nimmel. Amen. Minne ärrä Kahhoga. Amen.

Onsa Lutri Küssimisse/

Kumbe neilt peäp küssitämä / kumma Law-
wale tahtwa minnä.

1. Ras sinna ussut hendä Pattarse ollewat?

Ja, minna ussu, minna olle pattane.

2. Kuftas sinna seddä tijät?

Jummalala kumme Kässust; Neid ei olle minna mitte
piddanu.

E

3. Ras

17
3. Kas sinna ka lahhitset omme Pattu?
Ja minna lahhitse, nink se teep minnulle wäega haiget, et minna Jummalat wasta olle Pattu tennu.

4. Mes ollet sinna sis omme Pattuga Jummalast ärrätenu?

Temmä Wibha nink Nuhtlust, ajalikko Surm nink iggawest Hukkatus. Rom. 6.

5. Kas sinna ka lodat önsas sada?

Ja, minna loda.

6. Mistes sinna sis hendä römüstet?

Minno armsast Issandast Jesustest Kristussest.

7. Kes om Kristus?

Jummala Poig, töttelik Jummal nink Inniminne.

8. Mitcus Jummalid om?

Uts aigus; Ent kolme kes, Issä, Poig, nink pühhä Waim.

9. Mes om sis Kristus sinno eest tennu / et sinna hendä temmäst römüstet?

Temmä om minno eest ärräkolu, nink om omma Werd Kristi külle minno eest ärrawallanu, Pattu Andisandmisses.

10. Kas om Issä ka sinno eest ärräkolu?

Ei olle mitte, sest Issä om ennege Jummal, pühhä Waim ka. Ent Poig om töttelik Jummal nink töttelik Inniminne, Kristi külle minno eest ärräkolu, nink om omma Werd minno eest ärrawallanu.

11. Kuis sinna seddä tijät?

Pühhäst Armo-Oppustest, nink Saakramendi Sönnust, nink temmä Jhho nink Berre-man, kumb mulle Saakramendin Kihlas om antu.

12. Ütle mulle neid Sönnu?

Metje Issand Jesus Kristus / sel Ööl / kui temmä ärräanti / sis wöt temmä Leibä / tän
näs/

näs/ murf nink and ommille Jünggrille / nink
üttel; Wötke / söge/ se om minno Jhho / kumb
teije eest antas; seddä tekke minno Mälletusseß.

Selsammal Kombel wöt temmä ka Karri-
kat perräst Oddango-Sööm-Aiga/tännäs/nink
and neile/ nink üttel: Wötke nink joge kil se sissest/
sefinane. Karrik om se wastne Lepping minno
Werren/kumb teije nink mitma eest ärrä walle-
tas/ Pattu Andisandmisseß. Seddä tekke/nisaga
gede kui teije seddä jode/ minno Mälletusseß.

13. Kas sinna sis ussut Saakramendin Kristusse
tötrelikko Jhho nink Werd ollewat?

Ja, minna ussu seddä.

14. Mes sis sinno pannep seddä ussma?

Kristusse Sömma: Wötke nink söge/ se om min-
no Jhho; Joge kil se sissest / se om minno
Berri.

15. Mes peäme teggemä / kui meije temmä Jhho
söme/ nink temmä Werd some/ nink nida
seddä Killa wöttame?

Meije peäme temmä Surma nink Berre Ärräwalla-
mist kulutama/ nink se päle möttema, kuitao temmä meid
om oppetanu: Seddä tekke nisaggede / kui teije
seddä jode/ minno Mälletusseß.

16. Minkperräst peäme temmä Surma mälletä-
mä/ nink seddä kulutama?

Et meije oppeme ussma, et ütsize Lood. Assi ei olle woi-
nu kü tettä meije Pattu eest/ kui ütfindä Kristus, töttelik
Summal nink Inniminne; nink et meije oppeme hirmot-
ma meije Pattu eest; nink oppeme neidsammu sureß ar-
wama,

18
wama, nink et meise hendä utsindä temmäst römusta me,
nink nida sesamma Ussu läbbi dusaß same.

17. Mes om teddä sis ajanu sinno Pattu eest
koolma nink käl teggemä?

Temmä suur Arm temmä Essä wasta, minno nink mu
Pattatside wasta, nida kui kirjotet om Jan. 14. Rom. 5.
Gal. 2. Ewes. 5.

18. Mink perräst rahhat sinna sis Jummalas
Lawwalle minnä?

Et minna oppe uskma, et Kristus minno Pattu perräst
sures Armust om ärräkoolnu, kui parhella üteldu; Nink
et minna perräst temmäst ka oppe Jummalat nink min
no lähhetibät armastama.

19. Mes peap Kisti Innimist mannisema nink
ajama/ Altari Saakramenti sagga
daste wörmä?

Jummalas polest peap teddä Issanda Kristusse Käst
nink Tototus, perräst ka temmä omma Häddä, kumb
temmä Kala pääl om, sinnä ajama, kumma perräst ni
suggune Kästminne, Hälitseminne nink Tototaminne
sunnip.

20. Ent mes peap Inniminne teggemä/ kui temmä
saräst Härtä ei tunne / nink se Saakramendi
perrä ei jannone ei ka issone?

Selle ei woi parremb Rouwo sada antus, kui et tem
mä eesmäst omma Puhho peap haarma, kas temmä ka
weel Libha nink Werd om, nink ussuge Kirja, mes se sest
ütley. Gal. 5. Rom. 7.

Töiselt, kajage temmä henne ümbre, kas temmä ka
weel Ilma sissen om, nink möllege, et temmä Pattust
nink Häddäst ei sa Pudust ollema, nida kui kirri ütley.
Jan. 15. n. 16. Jan. 2. n. 5.

Kolmandelt / sis saap ka jo Kurrat temmä ümbrel
ollema,

oltema, Pe tette Wölsmissa nink Röödmissegä S nink
Päiwä siffest piddi nink wäljästpiddi ei sa Rahhojätmä,
nida kui Kirri teddä kutsup. Jan. 8. u. 16. 1. Petri. 5.
Ewees 6, 1. Tim 2. 2. Elm. 1.

Hommogunne (Soddangunne) Paltwus.

Onnistago minno Jummal Issä/ Poig nink
pühhä Waim. Amen.

Sinna tännä sinno / armas taitwane
Issä / läbbi Jesusse Kristusse / sinno
Jarma Poisa meije Issanda et sinna
minno minnewäl Söl (Päiwäl) ni armolikkult
ollet hoidnu nink laitsnu. Minna palle sinno/
sinna tahhaß mulle andis anda kük minno Pat-
tu / kumbega minna sinno olle wihhastanu;
Nink sinna tahhaß minno ka selfinatsel Päi-
wäl (Söl) ni armolikkult hoita / Pattu / Häit-
usse nink kige Kurja eest / et kük minno-Mötte/
Sönnä / Teggo nink Ello sinno Meleperräst
woiß olla; Gest minna anna omma Jhho
nink Henge omma Kunningat / üllembid nink
Wannambid / nink kük Risti-Rahwast sinno
Jummalikko hoolde nink Rätte. Sinno
pühhä Engel olgo minnoga / et Kurri Wain-
lanne üttele Woimust minno ülle ei sa. Amen.

Paltwus enne Sööm-Aiga.

Silmä lootwa sinno päle / Issand / nink
sinna

7
sinna annat neile neide Söki ommal Njal.
Sinna amvat illes omma rohket Rät / nink
teet sönuß kē / meä elläp / Hä Melega.

Au olgo Jummalalle / Jffäle / Pojale nink
Pühäle Waimulle. Amen.

SEije Jffä / ke sinna ollet Taiwan / püh-
bändetus sago sinno Nimmi / sinno
Rikkus tulgo meile / sinno Tahtminne
sündro kui Taiwan / nida ka Ma pääl. Meije päi-
wälikko Leibä anna meile täämbä / nink anna
meile andis meije Süda / nida kui meije andis an-
name ommille Süidleisille. Nink ärräsaatto
meid mitte Riufatuffe sisse; Enge pästa meid ärrä
Kurjast. Sest sinno perrält om Rikkus / Wäggi
nink Auwustus / iggawetsel Njal. Amen.

Sand Jummal / taiwane Jffä / önnis
ta meid nink neidfinatsid sinno andid /
kumbe meije sinno rohkest Armust wasta
wöttame / läbbi Jesusse Kristusse / sinno arma
Poja / meije Jffanda. Amen.

~~~~~
Paltous perräst Sööm- Niga.

Sännäke Jffandat / sest temmä om helde /
nink temmä heldus piissip iggawes; ke
kigelle Lieballe Söki annap / ka Töprille
Sötä annap / nink norille Raarsille / kumma
reddä appiheikwa. Jffandal ei olle mitte hä
Meel Hobbese Wäest / ei ka Mele Hä / lenki
Luisst;

Luist; Assandal om hã Meelneist/ kumma ted-
dã pelgãwã ninẽ temmã Armo pãle lootwa.

Au olgo Jummalalle / Issãle / Pojalle ninẽ
Pũbhãle Waimulle. Amen.

SEije Issã / kã sinna ollet Taiwan/
Pũbhãndetus sago sinno Nimmi/
Sinno Rikkus tulgo meile / sinno
Tahminne sũndõõ kui Taiwan / nida ka Ma
pãal : Meije pãiwãlikko Leibã anna meile
tããmbã; Ninẽ anna meile andis meije Sũdã/
nida kui meije andis anname ommille Sũndleis
sille. Ninẽ arrãsaatko meid mitte Riusatusse
sisse; Enge pãstã meid arrã Kurjast. Sest sinno
perrãlt om Rikkus / Wãggi ninẽ Auwustus/
iggawersel Wjal. Amen.

SEije tãnnãme sinno / Issand Juma
mal / taiwane Issã / lãbbi Jesusse
Kristusse meije Issanda / kige sinno
Unde ninẽ Hãteggemisse eest / kã sinna ellãt ninẽ
wallitset iggawest / iggawetses Wjãß. Amen.

Koddo Oppus.

Eht: Mõnne Tunnistusse pũbhãst Kirjast / kum-
ma eggãwõten Kristlikkun Saisussen Innimist op-
petarwa / kuitao temmãl õigede ninẽ Kristlikult om
man Saisussen eht Ammetin sũnnis ellãdã.

Piiskoppa / Pappi eht Oppetajide Kohhus.

Wiskop peãp ollema laimatta, ùtte Naise-Mees,
Waine, parras, ausalik, wõra wastawõtja, oppetalik,

eimitte Todil, ei taplesa, ei ka tiggeda Kaswo puudjä,
 enge tassane, eimitte riidlejä, ei ka ahne; Ke omma Mai-
 ja häste wallitsep, kel sõnnawõtlikko latse omma, lige
 ausuffega (Ent ke omma Kotta ei tija wallitsepa, kuis
 temmä jummalala Koggodusse eest saap Hoold Landma?)
 Eimitte illane Nisti Ussu. Wõtja: Et temmä ülles ei
 paiso, nink Kurrati Sundasse sisse ei satta.

**Kuuljide nink Aihhel kumma Rahwa
 Rohhus omma Oppetajide wasta.**

Sõge nink joge mes neil om, sest Tõteggijä om omma
 Palga wäärt. Luk. 10, 7.

Jssand om Armo. Oppusse kulutajille säädnu, Armo
 oppuffest elläda. 1. Kor. 9, 14.

Ke Sõnnaga oppetetas, se jagako ka ligesuggust
 Hääd selle, ke tedda oppetap. Urge effige mitte, Jum-
 mal ei lasse hendä mitte naarda. Gal. 6, 6.

Wannambid kumma häste wallitsewa, peap katterwe-
 ra Auwo wäärt petämä: effiärrälikkult neid, kumma
 Tõdd teggewä Sõnnan nink oppuffen. Sest Kirri ütley:
 Sinna ei peä Härjäle Suud kinni keutmä keäkiht peßäp.
 Nink Tõteggijä om omma Palga wäärt. 1. Tim. 5/17 18.

Meije palleme teid, Wellitse, neid tutta kumma teije
 seän tõdd teggewä, nink kumma teile een saistwa Jssan-
 dan, nink kumma teid mannitsewa; Nink piddäge neid
 weel ennämbest armsas, neide Tõ perräst. Olge rah-
 holikkohenne waijel. 1. Tessal. 5, 12. 13.

Kuulge omme Oppetajid, nink olge neile sõnnawõt-
 likko, sest nemmä walwawa teije Henge eest, usda kui ne,
 kumma Armo peäwä andma: Et nemmä seddä Rõmu-
 ga teesse, nink ei mitte puhhaten, sest se ei olle teile mitte
 hä. Heebr. 13, 17.

Jlmlikkust üllembist.

Eggäüts Heng olgo üllembille allabeitlik, kummit
 Woimus

Woimus (temmä) ülle om. Sest üllembät ei'olle, kui
 eunege Jummalast. Nink kun üllembid om, ne omma
 Jummalast säetu. Keä nüüd üllembide wasta panney,
 se panney Jummalä Säduffe wasta. Ent Kumma
 wasta pannewa, ne sawa Kohto. Sönnä henne ülle
 sama. Sest Päliko ei olle mitte Häteggole Peljus, enge
 Kurjale. Temmä ei kanna mitte ilmasjata Mõka. Sest
 temmä om Jummalä Sullane, tassoja Nuhtlusseß selle,
 te Kurja tep. Rom. 13, 1, 2, 4.

Allambist.

Audke Keisrille mes Keisri perrält, nink Jummalalle,
 mes Jummalä perrält om.

Seperrält sünnis allabeitlik olla, ei ütsindä Nuhtlusse
 perrält, enge ka Süddäme teednisse perrält. Sest se
 perrält massate ka Tatsinnat. Sest nemmä omma Jum-
 mala Sullase, kumma ikkes se vääal omma. Sis tasso-
 ge nüüd eggämihhelle, omma Wõlga; Tatsinnat, kelle
 Tatsinnat sünnis. Tõlli kelle Tõlli sünnis: Pelgo, kelle
 Pelg sünnis: Auro kelle Au sünnis. Rom. 13, 5, 6, 7.

Sis manitse minna nüüd, lige eesmält tetta Valle-
 missi, Palwussid, Een-palwid nink Tännämissi kike In-
 nimiste eest, Kunningide eest nink kike eest kumma üllembä
 omma. Et meije ütte rahholikko nink waiti Ello woime
 piddädä, ligen Jummalä peljussen nink Aulussen. Sest
 se om hä nink wastawõtlik Jummalä meije Onnisteggisä
 een. 1. Tim. 2, 1.

Alaata neide Meelde, Pälikkuisse nink üllembille alla-
 heitlikko nink sõnnawõtlikko olla, nink ligille häle Tõle
 walmi olla. Tit. 3, 1.

Olge allabeitlikko ligelle Innimiste Säadmiffelle Is-
 sanda perrält, olgo Kunningalle, kui üllembälle, ehk Päl-
 likuile, kui neile, kumma temmäst omma lähhatetu, Kurja-
 teggijille kül Nuhtlusseß, ent Häteggijille Kittusses.
 1. Peetr. 2, 13.

27
Abbi Ello Kahwa Kohhus.

Mihhe ellåge omme Naisse man Moistuffega, nint andke Naisse Suggulle, kui nõrgemballe Annumalle Auro, kui Ello Armo Kaas-perråndåjille, et teise, Valwuffille Buttust ei sa. 1. Peetr. 3, 7.

Naise olge ommille Meestille allahaitlikko, kui Essandille: Nida kui Sara Abrahammil sõnnawõtlik olli, nint kuz teddå Essandas, kumma Tütris teise ollete sanu, kui teise Hååd teede, nint ei pelgå üttele Hirmotamist, 1. Peetr. 3, 6.

Wannambide nint Laste Kohhus.

Wannamba ärge lihhotage omme Latsi Wihhale, enge Lastwatage neid Karristamissen nint Issanda Man nitsemissen. Eweef. 6, 4.

Latsi kuulge omme Wannambid Issandan, sest se om õige. Aumusta omma Esså nint Emmå, (se om eesmanne Käst, kummal Lowotust om,) et sinno Kässi häste kaus, nint sinno Jggå pil olles Ma paa. Eweef. 6, 1, 2.

Sullaste / Näätsikuide, Päiwiliste / Tõreggiide nint Teoliste Kohhus.

Sullaste kuulge omme ihholikko Essandid Pelso nint Wärrissemissega, omma Svåme Waggaußen, kui Kristust, ei ütfindå Silmi een orjaten, kui Jnnimiste Mele perråst olla, enge nida kui Kristusse Sullaste, Hengest Jummalå Tahtmist tetten, õtse kui orjasse teise hä Melega Issandat, nint eimitte Jnnimissi; Nint teedles et mes hååd eggåüts saap teggemå, seddå peap talle ka tassotama Issandast, olge Sullane ehk Wabbandit. Eweef. 6, 5.

Perre Essandide nint Emmåndide / La Perre Meeste nint Perre-Naisse Kohhus.

Essanda telle ka seddåsamma neide wasta, nint jätke mahha

mahha ähwärdämist; Nink teedle, et tell hennel ka Es-
sandat om Taiwan, nink temmä man'ei olle Surusse
Kaemist. Erweef. 6, 9.

Rige Norembide Rohhus.

More olge Wannambille alkahetlikko; Nink piddäge
Maddalust kinni, sest Jummal panney lörki wasta, ent
maddalille annap temmä Armo. Sis allandage hendä
nüüd Jummalä wäggerwä Käe alla, et temmä teid üllen-
däp ommal Ujal. 1. Peetr. 5, 5, 6.

Läsja Klaište Rohhus.

Se om öige Läst, ke ütfinda om, nink Jummalä päle
lodap, nink jääp Palwusse nink Appiheikmisse päle, S
nink Päiwä. Ent lä Lihha Himmun eliäp, se om ellä
welt kolu.

Eggäutte Innimisse Sündiw-Rohhus.

Sinna veät omma Lähhämbät armastama, kui hen-
dä essi. Se Sönnä sissen omma fik Kässu ütte woetu.
Rom. 13, 9. Nink piddäge Palwust like Innimiste eest.
1. Tim. 2, 1.

Laulatamissest nink Ristmissest.

Kulutaminne Jurrus Järje päält.

Jummalä Säduffe perrä tahtwa Abbi-Ello sisse as-
tu, Pöigmees N. nink temmä Mörtsia N. Nink
nemmä passerwa, et Meise ütte kristlikko Palwust
neide eest peäme piddämä, et nemmä seddä Jummalä
Nimmel woisse nakkata nink löppetada. Nink lastwa
henda sel puhhul awwalikkult ülles kulutada eesmätsel
(iwisel, kolmandal) hawal. Kui nüüd kelleke middäke
neide Abbi-Ello wasta om pasatamist, se tekko seddä aig-
saste, ehk olge perräst wait. Jummal andko neile omma
Armo nink Düne. Amen.

22
Laulatamisse, Luggu.

Gest et fenni Ajani kelleke teije Abbi Ello päle ei olle middäle olnu ütlemist, sis ei peä ka eddispeide ütsize sama wastawoetus. Minna küssi seperräst sinnust, Pöig Mees, (Mörssa) N. kas om se sinno Meel, nink kas ollet sinna seperräst seddäsamma N. ommas Mörssas är-räkaenu (Polgnihhes wallitsenu) et sinna teddä ommas Naisesh tahhat wötta, (et sinna temmäle kui ommale Mihhelle tahhat minnä,) temmäga ellä-nink kannaatada, mes Jummal teile saap päle panna, Hääd nink Kurja, Waisust nink Kikkust, Mörru nink Maggusaf, nink temmä mannu jäädä, nink temmä man olla, senni kui Surm teid üttest ärälahhutap? Sis üttele fiin awalikkult Jummalala nink se Kristi Rahwa een:

Ja / Jummalala Nimmel.

Siin Wahhetawa nemmä Sörmussid / andwa töine töiselle Kät / nink sis üttele Kert-Essand:

Mes Jummal üttele panna nink säädnu om / seddä ei peä ütsize Inniminne lahbutama.

Gest et teije möllemba töine töist tahhate Abbi Kasaf wötta, nink ollete seddä Jummalala nink sesinatse Kristi Rahwa een awalikkult ülles tunnistanu nink se päle Sörmussid wahhetanu, nink kät töine töiselle andnu, sis laulata minna teid kolko, kui Abbi Ello Wahwas:

Jummalala se Issä Nimmel / Jummalala Poja Nimmel / nink Jummalala pühhä Waimo Nimmel Amen.

Kuulge nüüd Jummalala Sönnast / mes Abbi Ello om / nink kuitao Jummal seddä om säädnu.

Nida üttele Jummal se Issand:

Se ei olle mitte hä, et Inniminne üttsindä om, minna tahha

tahha tälle ütte Abbi tettä, kumb temmä ümber peap ollema. Sis last Jummal, se Jssand, rasseda Unne Innimisse päle saddada, nink temmä uino maggama; Nink temmä wdt ütte temmä Kulg Luist, nink pand se Asseme Lihhaga finni. Nink Jummal, se Jssand, teggi ütte Naisi sest kulle Luust, kumba temmä Innimissest wdt, nink weije teddä Innimisse mannu. Sis üttel Inniminne: Se om Lu minno Luust, nink Lihha minno Lihhast, teddä peap Mihhe Naisek kutsutama, sest et temmä Mihhest om woetu, Seperräst saap Mees omma Essä nink Emmä mahha jätmä, nink omma Naise mannu jämä. Nink nemmä sawa ollema üts Lihha.

Et teije nüüd hendä Jummalä Nimmel Abbi. Ello sisse ollete andnu, sis kuulge ka eesmält Jummalä Kästu Abbi. Ello perräst.

Nida ütlep pühhä Pawel:

Naise olge allahestlikko ommille Meestelle, kui Essandalle, sest Mees om Naise Pä, nida kui ka Kristus om Koggodusse Pä; Nink temmä om omma Jhho Omnisleggijä. Ent ütse kui Koggodus Kristusselle om allahestlik, nida ka Naise ommille Meestelle kigin Assun. Mihhe armastage omme Naisi, nida kui ka Kristus om armastanu Koggodust, nink om hendä essi se eest ärrä andnu, et temmä seddä pühhändäp, puhhasten läbbi Bewihtmisse Sönnan, et temmä teddä hennele essi säes auwolikkus, Koggodusses, kummal ei olle Wilka ehk Käbbärät, ehk muido säräst, enge et temmä olles pühhä nink laitmatta. Nida omma Mihhe wölgo omme Naisi armastada, kui omma Jhho. Kä omma Naisi armastap, se armastap hendä essi. Sest keäke ei olle eäle omma Lihha wihtanu, enge temmä toitap nink hälitsep teddä, nida kui ka Jssand Koggodust.

Tõiselt.

Kuulge ka seddä Kristi nink Willitsust, mes Jummal Abbi-Ello päle om pannu.

Nida üttel Jummal Naise wasta:

Minna tahha sulle paljo Wallo sata, kui sinna käämä päle saat, sinna peät Walloga Latsi Zmale toma, nink sinno Meel peap sinno Mihhele ollema allabeitlik. Nink temmä peap sinno Essand ollema.

Nink Mihhe wasta üttel Jummal:

Sest et sinna ollet kuulnu omma Naise Hääl, nink ollet sönu sest Puust, kumma perräst minna sinno käästsi nink ütli: Sinna ei peä sest mitte sömä. Arwanno: tu olgo Ma sinno perräst, wairwaga peät sinna hendä se pääl toitma omma Ello Eäl, Orjawitsu nink Ohhakiid peap temmä sulle kandma, nink sinna peät Kohto Wäljäl pääl sömä. Omma Palge Heen peät sinna (omma) Leibä sömä, senni kui sinna jälle Mullaß saat, kummaß sinna ollet woetu. Sest sinna ollet Muld, nink peät jälle Mullaß sama.

Kolmandalt.

Sis om se teije Rõõm, et teije tijäte nink ussute, kuitas teije Abbi-Ello Jummalala een om wastawõdlik nink õnnistetü, sest nida om kirjotetu: Jummal loise Zunnist ommaß Palgeß; Jummalala Palgeß loise temmä teddä; temmä loise neid ütte Essätse nink ütte Emmätse.

Nink Jummal õnnist neid, nink üttel neide wasta: Olge suggulikko nink soetage hendä nink täütke Maad, nink tekke seddä hennele allabeitlikkuß, nink wallitsege ülle kalla Merren, nink ülle Linno Zaiwa al, nink ülle kii Elläjä, kumma Ma pääl romawa. Nink Jummal kaise kii, mes temmä olli tennu, nink näitse, se olli wäega hä.

Seperräst ütley ka Salomon: Ke Abbi-kasa saap, se saap hääd Usja, nink saap Issandast Önnistamist.

Palletem.

Meije Jsså etc.

Palletem weel.

Jssand Jummal / se sinna Weest nink Nass
ollet tonu / nink Abbi-Ello sisse säädnu / päle se
Jhho Sugguga önnistanu / nink omma arma
Poja JEsusse Kristusse / nink temmä Mörssa /
se Kerko / Sallaust se sissen tähbändänu: meije
palleme sinno pohjata Armo / sinna es tabhaß
seddå omma Lojust / Säädmist nink Önnista-
mist mitte laske hukka minnä ehk ärrå rikku/
enge armolikkult meije seän hoita / ka selle nak-
walle Abbi-Ello Rahwalle omma Armo nink
Önnistamist Jhho nink Henge polest / Nahho
nink ütte-melega / Armust anda / läbbi JEsusse
Kristusse / sinno Poja meije Jssanda. Amen.

Mannitseminne enne Ristmist Wadderide nink kike Kuulide Wasta.

Jummalan armastetu Risti Innimisse.

Est et teije seddå Last sija ollete tonu / et tem-
mä pühhäst Ristmistest peap ossalikkus sa-
ma / sis om teil eesmält se päle mötlemist / määrät-
sen häddälikkun Pölwen sesamma Las om / et
temmä om Lomust üts Wihha Las / Lihha Lih-
hast / Pattun sadu nink sündinu / kumb ei woi
mitte Jumjala Rikkusse sisse sada / kui temmä
Weest nink Waimust jälle ei sunni. Perräst
tul-

tulley telle ka tãhelle panna se ðnsa Põlto/
 kumma sisse temmã pũbhã Ristmissse lãbbi saap.
 Mitto teid omma ristitu/ ne omma Kristust
 benne pãle tõmbnu/ ütley pũbhã Pawel. Sega
 oppetap temmã/ et meije lãbbi pũbhã Ristmissse
 Kristusse Lu lukmissis same / nink temmã sissen
 Jummalast Siggusse / Kaitsmisse / Ehte nink
 Snnistussaga same õnnitetus/ nink nida Wiõ
 ha Patstst Jummalala Armo Patstis same. Kum
 ma Partust arrãmoõstu astwa Jummalaga
 Armo Leppingo sisse/ kui tige hã/ tige Jumma
 la Armo Towotusse nink tagawetse Ello Per
 rãndãjã; Kumb Assi uselikkuile nink sõnnawõt
 likkuile Jummalala Patstille suurt Rõmu annap/
 et nemmã tigen Hãddãn hendã Jummalala / kui
 omma Leppingo Seldst. Mihhe/ nink Kristusse
 lãbbi arrãleppitetu Estã/ Abbist woitwa rõmus
 tada / nink sest kindimã olla/ nisaggede kui nem
 mã teddã Kristusse lãbbi tõõst melest appiheik
 wa. Nink woitwa ka Surman se pãle kind
 mãste lota/ et se ussutaw Jummal/ omma Lep
 pingo perrã / neide man saap saisma / nink mes
 temmã neile Ar must om towotanu / nink pũh
 hãn Ristmissen kui Pitsatiga kinnitãnu/ ka tõt
 test saap andina.

Wiimselt peãp teil ka Welen ollema se Wõlg/
 mes ristituile Jnnimistille sũnnis. Nemmã
 astwa pũbhãn Ristmissen Jummalaga Lep
 pingo sisse/ nink towotawa arrãwãndu Kurra
 ttt/ nink kũk temmã Tõõd nink Tallitamist; to
 wota.

wotama usku Jummalaa se Issä / Poja nink
 pühhä Waimo sisse. Sis peäwä nemmä ka
 Ustu nink Sönnawötmist Jummalat wasta
 ülles näütmä / tigen Häddän Jummalaa man
 Appi ogma / wastsen Ellun käämä; Nink ei peä
 mitte nimmen wallitsajin Pattun ellämä / pal-
 jo wähhämbäste Noija: Leggodega Kurrati
 perrä heitmä. Reid istotetas Kristussoga üt-
 tesuggutse Surma sisse / sis peäwä nemmä ka/
 nida kui Kristus / Kannatussen kannatalikko
 ollema / tälle omma Kristi hääl mehel perrä kanda-
 ma / ka omma patliiko Lihha / temmä Himmo
 nink Tahtmistega / läbbi eggäpäiwätsse Kabbit
 semisse nink Pattust: Käännisse / Kristi panne-
 ma nink koletama.

Sest et se nüüd ütse nisuggune pühhä nink
 kärke Ussi om / Jummal ka se pühhä kolmainus
 Jummal essi man om / sis peäme hendä häste
 hoidma / et meije rojatsse nink walimistamatta
 Söämeega sliä ei astu. Meije peäme allandikko
 nink usklikko Söämeega Jummalalle sesinatse
 Latse Häddä ette kandma / nink temmä iggawest
 Armo sesamma päle pallemä. Meije peäme ki-
 gest wäest kaema / et meije läbbi Kurja nink ülli
 julgeda Ello seddä suurt Hääd / mes meile Kristi
 missen om kingitu / ärrä ei kaota / nink et meije
 sest Armust ärrä ei satta; Enge kui meije olles
 seme essinu / peäme peembide läbbi süddämeli-
 ko Pattust: Käännisse jälle tullemä / nink om-
 ma Leppingut Jummalaga wastses teggemä

25
 Meije/ nink essi ärrätkkult sefinatse Patse Wad-
 dere/ kumma temmä assemet Kinnijämist Ussu
 sisse nink Söuna wötmist towotawa / peäme
 tööst melest holitsema / et sefinane Laß omma
 Risti-Leppingo perrä Jummalä peljussen Pas-
 wateas/ et temmä ka iggawetse Ello Perrän-
 däjäsh wimete woik sada. Nink seddä andko tälle
 nink meilä figille se armolinne Jummal / läbbi
 Jesusse Kristusse/ meije Jstanda. Amen.

Kristmisse-Luggu.

Uimmitäge Last.

Laggana ärrä sinna kurri
 Waim / nink anna Maad püh-
 häle Waimulle.

Wötta pühhä Risti Täshhe omma Otsa +/
 nink

nink Rinna ette † ; üttes Meelde-Allgatamis-
seß / et sinno Risti päle podu Kristusse päle risti-
täas : Nink et tik / mes Kristus Risti külle sulle
hääß om saatnu Ristmissen sulle arwatas : et
sinna ka Jssandalle Kristusselle seddä Risti / mes
temmä sulle saap päle pannema kannatalikkult
peät perrä kandma / senni tul temmä sulle wimä-
te iggawest Auwustust / kumba temmä sulle läb-
bi omma Surma Risti kanno külle om saata-
nu / Armust saap andma.

Pallegem.

Sigewäggewänne / iggawenne Jummal /
meije Jssanda JEsusse Kristusse Essä / min-
na beika sinno Appi / seßinnatse sinno Sullase
(Näütstko N. päle / ka sinno Ristmissen Andet
pallep / nink sinno iggawest Armo / läbbi se wai-
molikko Jälle sündmissen / piuwäp. Wotta
teddä wasta / Jssand / nida kui sinna ollet üt-
tel-
nu : Pallege / sis teije sate / okle / sis teije löw-
wäte / koppotage / sis arwatas teile ülles. Sis
anna niid seddä Hääß selle / keä pallep / nink
arwa ülles Ust selle / keä koppotap / et temmä
seßinnatse taiwalikko Wihtmissen iggawest S-
nistamist saap / nink sinno Armust towotetu ig-
gawest Rikkust perrändäp / läbbi JEsusse Kris-
tusse / meije Jssanda. Amen.

Pallegem weel.

Sigewäggewänne / iggawenne Jummal ke
sinna läbbi We-Uppotusse / omma kange
Kohto perrä / umbusklikko Jima ollet ärrähuk-

kanu / nink uskikko Noat kateffa kesi omma
 sure Armo perra hoidnu ; nink arrakallestetu
 Waraut / kige temmä Wäega / werrewen Mer-
 ren arrauppotanu / nink omma Israeli Rah-
 wast kuitwalt läbbi saatnu / nink sega omma
 tullewa pühhä Kristinisse Wihmist tähhendä-
 nu / nink läbbi omma arma Poja / meije Jssan-
 da Jesusse Kristusse Kristinisse / Jordanit nink
 kii wet önsalikkuß Pattu Upputamisseß nink
 arramöskisseß pühhendänu nink säädnu. Me-
 je palleme läbbi sesamma sinno Pohjata Armo /
 sinna tabhaß sesinatse omma Sullase (Näüt-
 siko) N. päle armolikult kaeda / nink teddä öige
 Ussuga Waimun önnistada / et temmä kullen
 woiß sada arrauppotetus nink arrakaotetus
 kii / mes tälle Adamist om päle sündinu / nink mes
 temmä ka essi päle se om tennu ; nink et temmä
 Umbuskjide Arwust saas arralahhutetus / nink
 pühhä Kristi Koggodusse Kirstun kuitwalt nink
 rahholikkult hoijetus / nink ikkes pallawalt
 Waimun röömsasse Lotussen sinno Rimme
 orjaß / et temmä / kike Ushjidega / sinnust towo-
 tetu iggawest Etto woiß sada / läbbi Jesusse
 Kristusse / meije Jssanda. Amen.

Minna wannuta sinno arrä /
 sinna kurri nink rojane Waim /
 Jummalala se Jssä † / Poja / nink
 Pühhä Waimo Rimmel / et sinna

peät tagganema sestsinatsest JEsusse Kristusse Sullasest (Räutsefust/) se nimmitetäs N. Amen.

Kuulgem pühhä Markusse Ewangeliummi.

Nink nemmä töitwä Ratsi JEsusse mannu/et temmä neid pididi putma. Ent Jüngri törres liwa neid/kumma neid kanniwa. Kui JEsus sedä näggi/ sis satje temmä wihhatseß / nink üttel neide wasta: Laske neid Ratsi minno mannu tulla/ nink ärge leelke neid mitte. Sest nisuggutside perrält om Jummalakikkus. Tötelikkult/minna üttele teile / kä Jummalakikkust ei sa wasta wötma/ kui Rask/ se ei sa sinnä sisse tullema. Nink temmä wöt neid hõlma / nink pand Rassi neide päle/ nink õnnist neid.

27.
 Meije Jssä/ ke sinna ollet Taiwan/ pühhän-
 detus sago sinno Nimmi. Sinno Riklus tul-
 go meile. Sinno Lahtiminne sündko/ kui Tai-
 wan/ nida ka Ma paäl. Meije päiwälikko Leibä
 annamelle täämbä. Nink anna meile andis
 meije Südä/ nida kui Meije andis anname om-
 mille Siidleisille. Nink ärräsaatko meid mit-
 te Riufatusse sisse. Enge päästä meid ärrä Kur-
 jast. Sest sinno perrält om Riklus/nink Wä-
 gi/nink Auwustus/ iggawetisel Ujal. Amen.

Jssand hoidko sinno Sisse/nink Wäljämim-
 nemist/ninid nink iggawes. Amen.

Nimmitage Last.

N. Kas sinna wannut ärrä Kurratit?

Jä/ minna wannu.

Nink kil temmä Edd nink Tekko?

Jä/ minna wannu.

Nink kil temmä Uju nink Kombid?

Jä/ minna wannu ärrä.

Kas sinna ussut Jummalä se Jssä/ kige-
 swäggedä Taiwa nink Ma Poia sisse?

Jä/ minna ussu.

Kas sinna ussat Jesusse Kristusse/temmä
 aino Poia meije Jssanda sisse/ ke om sadu
 pühhast Waimust/ Smate tulnu Mariast/
 puhtast Junkrust/ kannatanu Pontsiusse
 Pilatusse al/ Kristi päle pod u/ ärrä kolu nink
 mahha

mabha mattetu/ alla lännu Pörgo-hauda/
Kolmandel Päiväl ülleß (tösnu Kooliist/
ülleß lännu Päivatte / istup Jummalä ki-
gewäggevä Jssä/ hääl Käel; säält saap
temmä jälle tullema / sundina Elläwid
nink Koolhid?

Ja/ minna ussu.

Kas sinna ussut pühhä Waimo sisse/ ütte
pühhä Kristikko Kerkut / Pühhide Os-
saust / Pattu Andisandmist/ se sinno
Libha ülestössemist / nink ütte iggatwest
Elo?

Ja/ minna ussu.

Kas sinna tabhat sada ristitus?

Ja/ Jummalä Nimmel.

Nimmitage Laft.

Minna risti sinno N. Jummalä se Jssä
+ / nink Poia + / nink pühhä Waimo
Nimmel. +.

Kigewäggeväanne Jummal/ nink meije
Jssanda JEsusse Kristusse Essä / ke sinno
wastfest om sunnitānu/ läbbi We nink püh-
hä Waimo / nink om sulle kil sinno Pattu
andis andnu/ se kinnitāgo sinno omma Ar-
moga iggatweste Elo sisse. Amen.

Kahho olgo sunnoga. Amen.

8
Iffand önnistago nink hoidko sinno.

Iffand töstko omma Palget sinno päle/
nink olgo sulle armolif.

Iffand töstko omma Palget sinno päle/
nink andko sulle omma Rahho. Amen.

✻
Mõnne mu Kõssemisse nink Kost-

misse wijest. Kristlikko Oppusse Pätkist.

Mittus om Kristlikko Oppusse Pätkiti?

Wiis.

Mist es nemmä pajatawa?

Eddimanne pajatav Jummal kumme Kõssust.

Tõine pühhä Kisti Ussust.

Kolmas Pühhäst Palwussust.

Meljas Kistmisse Saakramendist.

Wies Altariest Iffanda Kristusse Jhho nink Ber-
re Saakramendist.

Mes ne kumme Kõssu tarbis tullewa?

Nemmä omma selle tarwis, et meije neide sissust peäme
opma, mes Jummal tahhaw, et meije peäme leggemä
nink jätmä, nink omme Pattu tundma.

Mes Kisti-ust tarbis tullep?

Se näüdäp meile, mes meije Jummalast peäme
lootma nink sama, et meije teddä digede oppeme tundma
nink seddä woime tettä, mes temmä kumme Kõssu sissen
meist pürowäp.

Mes se Palwus peäp arowitama?

Se näüdäp meile, kuitaw meije ikles peäme Jumma-
lat vallema, et temmä meile tahhaw anda Ussu nink kum-
me Kõssu Täutmist, nink meile seddäsamma hoita nink
kawatada, ka et temmä kii, mes meid sest tahhaw teeldä,
tahhaw ärrawõtta.

Mes

Mes Tullu es mess sis neist Saakramendist om?

Nemmá omma meile seperrást sáetu, et nemmá meisse sisse peává Usku árrátámá nink kinnitámá, nink meid Jummalá armolikkust Torvotussest Kristusse sissen kui Pitsati nink Táhhe, kumbe Jummal essi om sáádnú nink andnú, kindmáš teggemá.

Beel mōnne Kussimisse / kumbe

Lawwalle-Tullejist kussitás.

1. Melles sinna Pattale nink Lawwalle tahhat minná?

Et minna wois sada omma Pattu andis, omma nõrka Usku kinnitás, nink minno Issanda Kristusse Surma mälletás.

2. Kas sinna sis ollet Pattu tennu?

Já, minna olle rassedaste Jummalá nink omma Láhhembá wasta essinu.

3. Mes om Pat?

Kik, mes Mele nink Mõtte, Sõnna nink Kõnne, Tõ nink Tegodega Jummalá Kássu wasta tettás.

4. Mes om Pattu Palk?

Jummalá Wihha nink Nuhitus, Surm nink Põrgo-Haud.

5. Kas sinna Rahhiet omme Pattu?

Já, minna Rahhitse ligest Svámest, nink se teep mulle wáega haiget, et minna Jummalat wasta olle Pattu tennu.

6. Mes Now es sul om/ ommist Pattust wallale sada?

Minna tahha Jummalat pallelda, nink Jesusse Kristusse sisse usku.

7. Mitkus om Jummalid?

Uts ainus Jummal om, ent kolme leski, Issá, Poig nink pühhá Waim.

2. Kes sinno lunastanu?

Jesus Kristus, Jummalä nint Maria Poig.

9. Minkä ta es temmä sinno om lunastanu?

Omma kibbedä Kannatusse, Berre nint Surmaga.

10. Kas sinna sis kindmäste ussut/ et Kristus ni häste sinno/ kui mu Rahwast om lunastanu?

Ja, minna loda kohhalt se päle.

11. Mes temmä sulle sis annap/ sinno Ussu kinnitusse?

Temmä annap mulle omma kallist Jhho nint Werd, Leibä nint Wina al, sürowä nint jurowa.

12. Ent kuis sinna seddä kallist Koga peät wasta wõtma/ nint mes Hääd es sulle sest saap?

Se, ká kurjaste sinna läap.

Ello eest sääl Surma sööp.

Seperräst peä minna usklikko nint puhta Sõamega, ka sõamelikko Palwega Kristusse kallist Jhho nint Werd wasta wõtma. Sis saap minno Heng se läbbi rawwitsetus nint dnsef.

13. Mes sinna temmäle se eest jälle tabhat rettä?

Minna tabha teddä se eest littä nint tännädä, nint omma pattast Ello parrandada.

Kristlikko Oppusse wiis Päätükki.

Eddimänne Pärit omma.

Jummalä kümme Käst.

Eesmänne Käst.

Sulei peä mitte inuid Jummalid olemä minno een.

Toine Käst.

Sinna ei peä mitte Jstanda/omma Jummalä Nimme kurjaste pruukma.

Rob

Rolmas Räst.

Sinna peät pühbã Pãitwã pühbãndãmã.

Neljäs Räst.

Sinna peät omma Essã ninẽ omma
Emmã aukoustama / et sinno Rãssi hãste
Kãup/ ninẽ sinna katwõwa eluãt Ma pããl.

Wijes Räst.

Sinna ei peã mitte ärrãtapma/

Rues Räst.

Sinna ei peã mitte Abbi-Elõ rikma.

Sãitimes Räst.

Sinna ei peã mitte swarrastama.

Ratsefas Räst.

Sinna ei peã mitte katwõwalat Tunnis-
tust andma omma Pãhbembã swasta.

üttesãs Räst.

Sinna ei peã mitte himmustama Pãh-
hãmbãtse Kotta.

Rõmnes Räst.

Sinna ei peã mitte himmustama om-
ma Pãhbãmbã Naist / Sullast / Nãitsikuts
Tõbrast ehk kil mes temmã perrãlt om.

Rigist neist Rãssust üttep Jummal ni-
dade : Minna se Issand sinno Jummal/õlle
üts swãggetw swihbane Jummal / kã neide
pãle / kummalminno swihkatwa / Wannam-
bide Pattu koddõ otsip / Laste pããl / kol-
manda

30
manda nink neljānda Põlwe sisse. Ent
nette / kumma minno armastawa nink
minno Kāsku piddāwā / te minna hāād
ammaḥ tubhande Põlwe sisse.

Se om:

Jummal āhwārdāb nuhhelda kike / kumma
neidestnaste Kāssude ülle astwa / seperrāst peāme
temmā Bihha pelgāmā / nink ei peā mitte ni-
suggutse Kāsku wasta teggemā. Ent temmā
tootap Armo nink kik Hāād / kigille / kumma
temmā Kāsku piddāwā / seperrāst peāme teddā
ka armastama / temmā pāle lootma / nink hāād
melel temmā Kāssude perrā teggemā.

Edine Pātük om

Pühhä Risti Ust.

Minna ussu Jummalala se Jssā / kigewägge-
wā Taiwa nink Ma Loja sisse.

Nink minna ussu JEsusse Kristusse / temmā
aino Poja meije Jssanda sisse / kō om sadu püh-
hāst Baimust / Jlmale tulnu Mariaast / Jun-
krust / kannatanu Pontstusse Pilatusse al / Risti
pāle podu / ārrākolu nink mahha mattetu / alla-
lānnu Põrgo-Hauda / kolmandel Pāiwāl ü-
lestõsmu Kooljist / ülles lānnu Taiwate / istup
Jummalala / se kigewäggewā Jssā / hāād Kāel.
Sāält saap temmā jālle tullesma / sundma Ellā-
wid nink Kooljid.

Minna ussu pühhä Baimo sisse / ütte pühhä
krists

Kristlikko Kerkut / Pühvide Ossaust / Pattu an-
disandmist / Pihha ülestõõsemist nink ütte igga-
west Ello. Amen.

Kolmas Pätük om.

Pühhä Paltous / ehk Issä meije;
Nida kui meid meije Issand nink Sannisteg-
gija Kristus JEsus essi om oppetanu
nink kästnu pallelda.

Armas Jummal armatse meid /

JEsus Kristus kule meid.

Pühhä Baim hoija meid.

Meije Issä / lä sinna ollet Taiwan / pühhän-
detus sago sinno Nimmi / sinno Rikkus
tulgo meile / sinno Tahtminne sündko / kui Tai-
wan / nida ka Ma pääl. Meije päivälikko Leibä
anna meile täambä / nink anna meile andis mei-
je Südä / nida kui meije andisanname om mille
Siüdleisille. Nink ärräsaatko meid mitte Riiv-
satusse sisse / enge pästä meid ärrä Kurjast: Sest
sinno perrält om Rikkus nink Wäggi / nink Au-
wustus / iggawersel Ujal. Amen.

Neljäs Pätük om.

Pühhä Kristnusse Saakrament.
Kristminne ei olle mitte patjas Wessi / enge
om Wessi / Jummalä Kässun säetu nink Jum-
mala Sönnaga übhendetu. Nida ütlep
Kristus ommille Jüngerille:

Mulle

31
Mulle om antu kil Melewald Taiwan nink
Ma paal. Seperräst minge nink tekke
Jingriß kil Pagganid/ neid risten Jumjala
se Jssä / Poja nink pühhä Waino Nimmel.
Kå ussup nink ristitäs / se saap önsas sama / ent
få ei ussu / se saap ärräsunnitus.

Wies Pätük om.

Pühhä Altari Saakrament.

Altari Saakrament om meije Jssanda
JEsusse Kristusse töttelik töiffine Jhho/ nink töt-
telik töiffine Berri/ Leiwå nink Wina al/ meile/
Risti, Rahwale/ sinwå nink juwå
Kristussest essi säetu.

Nida Kirjotawa pühhä Ewangelisti / Mattens/
Markus/ Lukas nink pühhä Apostel Pawel:

Meije Jssand JEsus Kristus / sel Döl / kuf
temmä säije ärräantus / sis wöt temmä
Leibå/ tännäs/ murs nink and ommille Jungs-
rille/ nink üttel: Wötke/ söge/ se om minno Jh-
ho / kumb teije eest antas / seddå tekke minno
Mälletusseß.

Selsammal kombel wöt temmä ka Karrikat
perräst Uddango Södm-Ålga/ tännäs nink and
neile / nink üttel: Wötke nink joge kil se siffest/
sesinane Karris om se wastne Lepping minno
Berren / kumb teije nink mitma eest ärräwal-
letas / Pattu Andihandmisses; seddå tekke ni
saggede / kuf teije seddå jode / minno Mälle-
tusseß.

Jum

Summala Riikuffe Wõtme / ehk
Pattuandisandminne / om se Wõimus /
kumba Summal pühhä Juttuffe Ammetille
om säädnu / Pattu kahhetfajille ninē usklikeuile
Pattatfille Pattu andisanda / ninē Umbuffe
likeuile Pattu kinnitādā. Nida ütley Kristus
ommille Jungriile ninē ligille olge Kerfo. Op
petajille : Etse kui Eßā minno om lähätānu /
nida lähätā minna teid ka. Wõtke Pühhä
Waimo / kelle teije Pattu andisannate / neile
omina nemina andisantu / ninē kelle teije Pattu
kinnitāte / neile omina neminā kinnitetu.

Pattu ülles Tunnistaminne.

Uwolik Kerf. Eßand / minna palle sinno /
sinna tahhaß minno Pattu üllestunnista
mist kuulda / ninē Summala polest neide Andis
sandmist kulutada.

Minna waine Pattane tunnista ülles Sum
malalle ninē sinno / et minna olle rassedaßte
Mõtte / Sõnnu ninē Lõga Pattu tennu / ninē
se ga Summala Wihha ninē Nubtlust ärrā
tenu. Ent minna kahhetse omme Pattu kigest
Süddānest / ninē palle neid andis Kristusse per
rāst / kā minno Pattu eest om ärrāfolu. Min
na tahha eddispāide henda parrandada. W
mas Summal anna mulle se tarbis omma
pühhä Waimo.

Så meise mannu / Issand **J**esus Kris-
tus / sest et Oddang **J**lmaga om sanu / sinno
töttelikko **S**onna / seddä **J**ummalikko wallosat
Kümält ärrälasko meije man ärrätistu / parhel-
la selfinatsel hirmsal nink häddälitkul **A**hal. **A**n-
na meile kindmät **U**sku / et meije sinno **S**onna
nink pühhä **S**aakramente puhtaste woime pid-
dä / meije **S**urma **T**unnint. **A**men.

Jummal **J**ssä önnistago nink hoitko meid.

Jesus Kristus töstko omma **P**alget meije
päle / nink olgo meile armolik.

Jummal pühhä **B**aime töstko omma **P**alget
meije päle / nink andko meile omma **R**ahho.

Jummal **R**ahho / kumb torgemb om / **K**ui-
tt **M**oistus / hoitko meije **S**öämud nink **M**eeld /
Kristusse **J**Esusse sissen.

A M E N.

in der Richtung
von Ost nach West
Willkommen für
die, und die
Länder, in der
von der Welt. Ich
habe mich nicht
für Japan u. die
arabischen und
christlichen und
für die westliche
Gebirge der Erde
in der Welt.

